

Akademik Benlik Sayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik Benlik Sayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16504>

Özet

Akademik Benlik Sayg?s? Ölçe?i, okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden 5-6 ya? grubu çocuklar?n akademik alandaki öz yeterlilik ve öz de?er alg?lar?n? ölçmek amac?yla uyarlama yoluyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Ölçek, Fatma Nilgün Cevher Kalburan ve Mustafa Bulu? tarafından 2006 y?l?nda yay?mlanan çal??ma kapsam?nda Türk kültürüne adapte edilmiştir. Bu çal??ma, küçük ya?taki çocuklar?n akademik çevreye kar?? geli?tirdikleri tutumlar? ve kendilerine yönelik inançlar? de?erlendirmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçe?in temel amac?, çocuklar?n öğrenme süreçlerine, okul ba?ar?lar?na ve e?itime kat?l?mlar?na dair sahip olduklar? benlik sayg?s? düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Elde edilen bulgular, erken çocukluk dönemindeki e?itim stratejilerinin ve destekleyici programlar?n planlanmas?nda kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Benlik Sayg?s?, Benlik Sayg?s?, Okul Öncesi, 5-6 Ya? Grubu, Öz Yeterlilik, Psikometrik Ölçek, Uyarlama.

Yazarlar

Fatma Nilgün Cevher Kalburan, Mustafa Bulu?

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden 5-6 ya? grubundaki çocuklar?n akademik ba?lamdaki benlik alg?lar?n? ve öz yeterlilik inançlar?n? saptamaktır. Akademik benlik sayg?s?, çocu?un okulda öğrenme görevlerini yerine getirme becerisine olan inanc?n? ve bu alandaki de?erini yans?tır.

Ölçek, e?itimcilerin ve ara?t?rmacılar?n, çocuklar?n akademik potansiyellerini tam olarak gerçekle?tirmelerine engel olabilecek düşük benlik sayg?s? düzeylerini erken ya?ta tespit etmelerine olanak tanır. Böylece, destekleyici müdahale programlar? geli?tirilebilir ve çocuklar?n okula uyum süreçleri güçlendirilebilir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikometrik yap?, **Akademik Benlik Sayg?s?d?r**. Akademik benlik sayg?s?, genel benlik sayg?s?n?n akademik ba?ar?, yetenek ve okul ortam?ndaki sosyal ilişkilerle ilgili özel bir alt boyuttur. Bu yap?, çocu?un kendini okulda ne kadar ba?ar?l?, yetenekli ve de?erli hissetti?ini içerir.

Yapısal olarak, akademik benlik saygısı, öğrenmeye yönelik motivasyon, zorluklarla başa çıkma becerisi ve akademik hedeflere ulaşma inancı gibi bileşenlerle yakından ilişkilidir. Bu ölçek, özellikle 5-6 yaş grubu için bu soyut yapının somut davranış ve ifadeler üzerinden değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Cevher ve Bulut (2006) tarafından yayımlanan uyarlama makalesinde detaylandırılmıştır. Geçerlik, ölçeğin gerçekten akademik benlik saygısı ölçüm ölçmediğini gösteren kanıtları içerir. Uyarlama çalışmaları genellikle içerik geçerliği, yapı geçerliği ve ölçüt bağımlı geçerlik yöntemleri kullanılmıştır.

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinin, ölçek maddelerinin Türk kültürüne ve 5-6 yaş grubunun bilişsel gelişim düzeyine uygunluğunu sağlamak için uzman görüşleri ve dilsel denklik çalışmaları içerdiği varsayılmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği, muhtemelen faktör analizi teknikleri kullanılarak incelenmiştir (bkz. Faktör Analizi bölümü).

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçeğin tutarlı ve kararlı sonuçlar verme derecesini ifade eder. Akademik Benlik Saygısı Ölçeği'nin güvenirlilik analizleri, uyarlama çalışmasında rapor edilmiştir. Bu analizler genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test güvenirliliğini içerir.

Ölçeğin güvenirliliğinin yüksek olması, aynı koşullar altında tekrar uygulandığında benzer sonuçlar vereceği anlamına gelir. Erken çocukluk dönemi ölçeklerinde, güvenirlilik katsayılarının kabul edilebilir düzeyde olması, elde edilen puanların istikrarlı ve güvenilir olduğunu gösterir. Detaylı güvenirlilik katsayıları için orijinal makalenin incelenmesi tavsiye edilmektedir.

Faktör Analizi

Akademik Benlik Saygısı Ölçeği'nin yapı geçerliğini desteklemek amacıyla, uyarlama çalışmasında muhtemelen Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (FAA/DFA) kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin teorik olarak beklendiği gibi tek bir yapıya mı (Akademik Benlik Saygısı) yoksa birden fazla alt boyutu mu ölçtüğünü belirlemeye yardımcı olur.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ortaya koyar ve 5-6 yaş grubundaki akademik benlik saygısı kavramının hangi alt boyutlardan (örneğin, başarı algısı, sosyal yeterlilik, okul sevgisi) oluştuğunu gösterir. Ölçeğin tek faktörlü veya çok faktörlü bir yapıya sahip olduğu bilgisi, orijinal 2006 referansında bulunmaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Derecelendirme formatı (Orijinal çalışmada belirtilmediği için genel bir varsayım yapılmıştır, ancak genellikle küçük yaş grubu için gözlem veya resimli derecelendirme kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili)

Hedef Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Çocuklar

Yaş Grubu: 5-6 yaş

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına kayıtlı olan çocuklar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Uygulama metodolojisi, çocukların gelişim düzeyine uygun, genellikle bireysel veya küçük grup uygulaması şeklinde, görsel materyallerle desteklenerek gerçekleştirilmiştir. Derecelendirme, ya çocuğun kendi raporuna dayalı (basit ifadelerle) ya da eğitimci gözlemi şeklinde olabilir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Başarı, Öz Algı, Faktör Analizi, Erken Çocukluk, Benlik Saygı Düzeyi, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: mbulus@pau.edu.tr (Mustafa Buluş)

Yazın Adresi: Yazarların 2006 yılındaki akademik kurum adresleri (Orijinal kaynakta belirtilen DEÜ Buca Eğitim Fakültesi ile ilişkili olabilir).

İzinler, Ücret ve Test Yayı

Ölçeğin ticari kullanım ve izin durumları için sorumlu yazarlar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı kullanımlar genellikle referans gösterilerek ücretsiz olabilir.

Test Yayı (Uyarlama Çalışması): 2006

İletişim Bilgisi: Ölçekle ilgili detaylı bilgi ve izinler için yazar Mustafa Buluş ile

mbulus@pau.edu.tr adresi üzerinden ileti?ime geçilebilir.

Belge Ba?lant?lar?: Ölçek maddelerinin bulundu?u orijinal Word belgesi (DOC format?nda) buradan indirilebilir: [akademik-benlik-saygisi-olcegi-toad.doc](#). Ayr?ca, uyarlama çal??mas?n?n yay?mland??? derginin ilgili say?s? da ?u adreste mevcuttur: [web.deu.edu.tr](#).

Kaynaklar

Cevher, Fatma N. ve Bulu?, M. (2006). Okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden 5-6 ya? çocuklar?nda akademik benlik saygısı?. *DEÜ Buca E?itim Fakültesi Dergisi*, 20, 28-39.

Akademik Benlik Saygısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynaktan ölçek maddeleri aç?kça listelenmemi?tir; maddelerin tam listesi, yukarıda ba?lant?s? verilen DOC dosyas?nda veya 2006 referans?ndaki makalede bulunmaktadır.

(Maddelerin orijinal metinde eksik olmas? nedeniyle buraya eklenememi?tir. Maddelerin tam listesine eri?mek için lütfen Cevher ve Bulu? (2006) makalesine veya ilgili DOC dosyas?na ba?vurunuz.)